

Tänavu jäi küünlakuul talve selgroog murdmata

Autor

Ain Kallis

Tänavune veebruar jäi meelde pakaselise ja päikeselisena.

Läinud veebruar oli klassikaliselt külm (isegi liialt) ja lumine, samas päikeseline. See viimane näitaja pole küll tavaline, sest tavaliselt algavad säravad kevadilmad alles märtsis.

Tartus oli sula viiel päeval, see-eest tundsimme pakast ehk temperatuuri alla 20 miinuskraadi tervelt üheksal päeval.

Kõige külmem oli ilm Eesti riigi sünnipäeva eelse päeva varahommikul, kui Jõgeval mõõdeti - 30,3 kraadi, mitteametlikult aga Tarvastus asuvas katsetusjärgus oleva hüdromeetriaaamas isegi - 31,4 kraadi!

Polnud siis mingi ime, et riigiisad otsustasid Tallinnas paraadi ära jätta. Tõepoolest oli hommikul ilm prognoosikohaselt karmivõitu: Harkus \approx 16, Kloostrimetsas \approx 16,1 kraadi.

Et aga tuul puhus keskmise kiirusega 3,2 ja puhanguti koguni 6,8 meetrit sekundis, oleks tunni ümber kestval paraadil tulnud taluda \approx 23-kraadist külma. Paradeerida, pilli puhuda ning palvetada sai seega vaid katuse all.

Küünlakuu tõi suusailmad

Paraadist ilma jäänud rahvas aga nentis: hea, et tänavu ei langenud iseseisvuspäev ja madisepäev kokku kelmika vastlapäevaga. Madisepäevast veel nii palju, et meie riigi sünnipäev ei ole õnneks see madisepäev, mil 790 aasta eest kaotasime lahingu (ja toonase kaitseväe ülemjuhataja Lembitu) ning aastasadadeks orjaikkesse jäime.

Nimelt on rahvakalendris kaks madisepäeva: üks 24. veebruaril apostel Mattiase, teine 21. septembril apostel Matteuse auks. Vaat too viimane saigi eestlaste kaotuspäevaks.

Küünlakuu ilmad sobisid Eestis hästi suusatamiseks, eriti Sapporoga võrreldes. Seal oli ilm päris kevadiselt muutlik.

Tavalisest külmem

Kevade, see Lutsu oma, meenus veebruaris õige mitmel korral. Üks me suusatiim kurtis Jaapanis aina, et polnud all «Tamasseri lauad». Seoses Jaan Einasto äsjase suure preemiaga aga meenus, et kuuldavasti

tuli idee varjatud massi olemasolust just Palamuse köstrilt, kes nõudis: «Seesinane must asi peab päevavalgele toodama!»

Musta maad polnud veebruaris aga kusagil näha - isegi saared olid tänavu lume all.

Sademeid, nii lume kui lörtsina, tuli keskmiselt 22 millimeetrit ehk 78 protsenti normist. Sajuhulk kõikus 16 millimeetrist Kundas 32 millimeetrini Tartus-Tõraveres.

Huvitaval kombel ei pandud seekord eriti tähele küünlakuu madalat temperatuuri. Meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis arutati Eesti keskmiseks õhutemperatuuriks 7,8 kraadi ehk normist kolm kraadi külmemaks. Soojem oli saartel, jahe aga Pandivere kõrgustiku kandis (Jõgeval 11,3 kraadi).

Tormi ega vikerkaart polnud tänavu ei veebruaritaevast ega Eurovisioonile kandideerivais lugudes. Kül mavärinaid tekitas aga lisaks külmale ilmale ka Eestit esindama valitud laulu pealkiri «Partners in Crime». Kas loodeti, et see aitaks õige mitmel maal meid paremini meelde tuletada?

Kas kevad algab kevadiselt?

Veebruari peetakse tavaliselt üpris salakavalaks kuuks. Eesti kliimas võiks märtsi pidada tollest isegi pirtsakamaks: näiteks Tartumaal on paastukuu viimase 55 aasta jooksul tervelt 12 korral olnud jaanuarist külmem! Seega võiks märtsi õigusega arvata talvekuude hulka.

Tänavune paastukuu peaks kõigi ilmamudelite järgi tulema lootuspärane ehk kevadine. Talvest on enamikul juba kõrini ning hing igatseb lillede ja linnulaulu järele.

Arvutuste kohaselt võib enamikul päevadel vähemalt valgel ajal valitseda soojakraadid, ent kuu teisel poolel võib termomeetri näit selgetel öödel isegi 10 kraadini langeda.